

Reguleringsmyndigheten for Energi

Vår dato: 25.05.2026

Deres dato:

Vår referanse: Stein-Thore Askautrud

Deres referanse: 202522736

Høring - Fra 60 til 15 minutters registreringsfrekvens ved måling av store næringskunder

Fortum viser til høring om forslag til endring i registreringsfrekvens fra 60 til 15 minutter for næringskunder med årlig forbruk over 100 000 kWh.

Forslaget som Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) nå har fremstilt kommer i forlengelsen av forrige års høring vedrørende 15 minutters måling i lavspenningsnettet, og er i tråd med anbefalingen fra Fortums høringssvar den gang. Vi takker for invitasjonen til å gi innspill også denne gang, og vil i dette svaret fremheve våre synspunkter og anbefalinger tilknyttet RMEs regelverkforslag.

Overordnet vurdering

Fortum støtter forslaget om å innføre 15 minutters registreringsfrekvens for næringskunder med årlig forbruk over 100 000 kWh. Forslaget er etter vårt syn et viktig og nødvendig tiltak for å:

- sikre bedre samsvar mellom måling, avregning og kraftmarkedenes tidsoppløsning
- legge til rette for økt fleksibilitet i sluttbrukermarkedet
- redusere ubalanser og profilrisiko

Dette er i tråd med våre tidligere innspill knyttet til innføring av kvartersmåling i lavspenningsnettet.

Økt strømforbruk, økt innslag av variabel og uregulerbar kraftproduksjon og et strømnnett som skal holdes i balanse og innenfor en belastningsgrad det tåler gjør at det er både logisk og nødvendig å innføre mer nøyaktig tidsoppløsning i planleggingen av produksjon, forbruk og balansemarkedene. RME skriver at «hensikten med forslaget er å sørge for at registreringsfrekvensen for disse kundene samsvarer med tidsoppløsningen i kraftmarkedene. Dette vil gjøre avregningen og faktureringen mer nøyaktig og effektiv, og legge til rette for at store næringskunder i større grad kan bidra med etterspørselsfleksibilitet.»

For å hente ut det fulle potensialet må alle sluttbrukere over på kvartersmåling og avregning, men det behøver ikke skje på samme tid. I Fortums høringssvar til RMEs høring våren 2025 om 15 minutters måling i lavspenningsnettet var vår anbefaling derfor at næringskunder med effekttariff (årsforbruk over 100 000 kWh) må over på kvartersmåling og avregning i 2026, da disse kundene utgjør et betydelig forbruk, og

innføring av kvartersmåling og avregning vil redusere både ubalanse og profilrisikoen. For øvrige kunder bør overgangen skje gradvis, f.eks. først næringskunder og deretter forbrukere, men fullføres innen få år. Dersom sluttbrukere i lavspenningsanlegg forblir målt per 60 minutter, vil det kunne føre til økte ubalanser og redusert fleksibilitet i kraftsystemet, dette kan igjen føre til høyere kostnader for både kunder og markedsaktører. Ulik tidsoppløsning mellom kunder og fleksibilitetsmarkeder ligger allerede som en barriere som hindrer deltakelse for aggregerte husholdningslaster i f.eks. mFRR-markedet.

Vurdering av konsekvenser

Fortum mener i likhet med RME at konsekvensene av overgang fra 60 minutter til 15 minutters registreringsfrekvens vil ha en moderat og i hovedsak positiv virkning for strømkundene, samtidig som virkningen utelukkende er positiv for optimal drift av kraftsystemet og reduserer kraftleverandørenes ubalanse- og profilrisiko.

Forbruks- og kostnadsoptimalisering knyttet til strømforbruk i bedrifter og husholdninger blir i stadig større grad avhengig av assistanse fra smart strømstyring. Selv med dagens 60 minutters registreringsfrekvens er det vanskelig med manuell optimalisering som skal ha oversikt over og ta hensyn til:

- økt prisvolatilitet time-for-time og dag-for-dag
- priskurver som stadig oftere gir lavest døgnpriser på formiddagen, ikke på natten, når solen skinner og vinden blåser i Nord-Europa
- spotprisoptimalisering vs. nettleieoptimalisering (lastforskyvning)
- samordning og styring av fleksible energiressurser, kutte effektopper og handel av fleksibel energi

RME vurderer selv i sitt høringsnotat at 15 minutters frekvens vil gi næringskunder økte muligheter til å tilpasse og optimalisere kraftforbruket til kraftpriser per 15 minutter og dermed i større grad tilby og utnytte sin forbrukerfleksibilitet, noe som er forventet å kunne redusere næringskundenes samlede kostnader.

For kundenes kontraktspartner kraftleverandøren er en overgang til registreringsfrekvens som samsvarer med engrosmarkedet utelukkende positiv. Når strømkunder avregnes og faktureres med samme tidsoppløsning og priser som kraften omsettes for på børsen vil det både gi mer transparente strømpriser for kundene og gjør det enklere å redusere ubalanser i kraftsystemet. Det gjør det også enklere for leverandører av fleksibilitetsløsninger som Fortum å tilby våre kunders fleksibilitet til markedene. Dersom sluttbrukere forblir målt per 60 minutter samtidig som strømforbruket, fornybarandelen og prisvolatiliteten øker, vil det kunne føre til økte ubalanser, økt profilrisiko og redusert fleksibilitet i kraftsystemet. Dette kan igjen føre til høyere kostnader for både kunder og markedsaktører.

Prinsipp om stabil registreringsfrekvens

RME foreslår at eier av et målepunkt etter forespørsel skal ha rett til å få registreringsfrekvensen på sin måler endret tilbake til 60 minutter, dersom forbruket reduseres og over tid ligger vesentlig under 100 000 kWh.

Fortum anbefaler at det ikke åpnes for at målepunkter kan settes tilbake til 60 minutters registreringsfrekvens som følge av at forventet årlig forbruk har falt under 100 000 kWh. Det er i dag et betydelig antall målepunkter som veksler rundt terskelen på 100 000 kWh og som dermed skifter frem og tilbake mellom effekttariff og tariffmodell for mindre næringsdrivende. Dette er i motsetning til endring av registreringsfrekvens en enkel og automatisert prosess for nettselskaper. Skifte av registreringsfrekvens er mer omfattende og har større påvirkning på aktørene som samhandler med strømkunden.

Fortum mener at reguleringen bør baseres på prinsippet om å etablere hensiktsmessige og formålstjenlige løsninger som veier nytte opp mot kompleksitet og kostnader. Å tillate at kunder kan veksle mellom registreringsfrekvenser vil etter vårt syn ha klart negative konsekvenser for systemet som helhet, samtidig som det har begrenset betydning for kunden:

- RME vurderer i høringsdokumentet at konsekvensene for næringskunder av overgang til 15 minutters måling er moderate og i hovedsak positive. Fortum deler denne vurderingen.
- Skifte i registreringsfrekvens vil derimot medføre:
 - Gjentatte endringer i måleoppsett (manuell prosess)
 - Økt administrasjon hos nettselskaper
 - Økt kompleksitet i leverandørens systemer
 - Økt kompleksitet for smart strømstyring, batteriløsninger og fleksibilitetsløsninger som er programmert ut fra målerens registreringsfrekvens og nettleiemodell

Moderne energitjenester er avhengig av stabile forutsetninger og forutsigbar og konsistent måleoppløsning. Ulike registreringsfrekvenser vil innebære ulik styringslogikk, og vil kunne gjøre løsningene mindre effektive eller mer komplekse å utvikle og operere.

Fortum anbefaler derfor at målepunkter som først omfattes av krav om 15 minutters registreringsfrekvens, forblir på denne frekvensen, og at det etableres en stabil og ensartet regulering som unngår unødvendig kompleksitet. Dette vil etter vårt syn redusere kostnader i verdikjeden, legge bedre til rette for innovasjon og fleksibilitet og bidra til et mer velfungerende kraftmarked.

Avsluttende merknader

Fortum ser frem til å fortsette dialogen med RME og bidra til en effektiv og samfunnsøkonomisk gunstig overgang til 15 minutters måling i lavspenningsanlegg. Vi stiller gjerne i et møte for å utdype våre synspunkter.

Med vennlig hilsen,

Stein-Thore Askautrud

Senior Business Manager, store og mellomstore næringskunder, Fortum Strøm